

Droge voeten én natte palen – Maatregelen tegen paalrot

Door Maria Kuster

Ongeveer tweehonderdzeventig bewoners waren 24 maart in Lommerrijk aanwezig op de informatieavond die de Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg, samen met bewonersorganisatie InHillegersberg, bewonersorganisatie Kleiwegkwartier, VSW, bewonersinitiatiefgroep Kleiwegkwartier en Goed Gefundeerd, had georganiseerd.

Namens de Gemeente hield Sander van Beurden (hoofd Stedelijk Beheer) een presentatie van wat de gemeente doet als het over waterbeheer gaat. Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard werd vertegenwoordigd door hoogheemraad Dorenda Gerts.

De avond werd vaardig en energiek geleid door Judith Bokhove (gemeenteraadslid voor Groen Links) die de zieke Antoinette Laan verving.

Dit initiatief heeft niet alleen van de bewoners, maar ook van de gemeente Rotterdam veel aandacht getrokken. Wethouder Joost Eerdmans (veiligheid, handhaving en buitenruimte) was de hele avond aanwezig, en heeft in geuren en kleuren laten weten dat hij onder de indruk was van de avond, van de opzet, de organisatie, de bewonersparticipatie, de kennis van zaken. Hij heeft in ferme taal

zijn medewerking voor verdere ontwikkelingen toegezegd. Ook waren vijf raadsleden aanwezig, die eveneens benadrukten de problematiek zeer hoog op te nemen.

Waar gaat het om?

Sieb de Jong (samen met Tineke van Oosten lid van de Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg) benadrukte dat de Commissie Grondwater inmiddels een serieuze gesprekspartner is voor de diverse overheden. Dat komt vooral door een grote kennis van zaken: van bodem en water, meetmethodes, bemalingen, peilbesluiten, maatregelen ter voorkoming van problemen. In een heldere powerpointpresentatie – die in zijn geheel op www.inhillegersberg.nl te bekijken is – kregen we goed inzicht in waar het om gaat. Te hoge grondwaterstand geeft wateroverlast op achterpaden en in kelders, zoals dat bijvoorbeeld in het laag gelegen Molenlaankwartier het geval is. Te lage grondwaterstand kan kwalijke gevolgen hebben voor de fundering, met paalrot tot gevolg. Rotterdam kent vijf urgente funderingsrisicogebieden, Hillegersberg is er daar één van. Met name de bloemenbuurt in het Kleiwegkwartier heeft grote schade aan de funderingen.

De Rotterdamse voortvarendheid met grote bouwprojecten heeft als bijkomend effect dat de bemalingen die nodig zijn in en rondom de bouwputten de grondwaterstand ongunstig kunnen beïnvloeden. Dat zal ook zeker het geval gaan zijn bij de aanleg van de A13 / A16. Het goede nieuws is dat de Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg serieuze gesprekspartner is voor Rijkswaterstaat, en betrokken is bij de risico-analyse.

Wat kunnen we doen?

De verschillende partijen hebben allen een eigen verantwoordelijkheid als het om het waterbeheer gaat: bewoners, gemeente en hoogheemraadschap. Effect en schaal zijn verschillend, ze hebben betrekking op een pand / een straat / een buurt / een gebied / de stad. Het is prachtig om te zien welke initiatieven er al door bewoners zijn genomen: van drainagesystemen in de tuin, tot het afkoppelen van de hemelwaterafvoer van het riool, tot het aanleggen van water-

zakken in de kelder om in tijden van droogte de funderingspalen nat te kunnen houden. De gemeente vervangt over een periode van 2011-2021 de oude riolen. Door inspanningen van de Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg wordt er inmiddels gebruik gemaakt van waterpasserende bestrating en van infiltratiesystemen. Het is aangetoond dat het grondwaterpeil daarmee beduidend gestegen is.

Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard

Mevrouw Dorenda Gerts licht de rol van het Hoogheemraadschap toe. Het waterschap is één van de vier bestuurslagen in ons bestel. Volgens de waterwet houdt het hoogheemraadschap zich bezig met regulering (keur en peilbesluit) en het waterbeheersplan. Sinds 2009 is de taak met betrekking tot het grondwater overgegaan van de provincie op de waterschappen. Ook met het Hoogheemraadschap heeft de Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg een goede en vruchtbare samenwerking. In gezamenlijke overleg wordt het nieuwe peilbesluit 2018 voorbereid. Het Hoogheemraadschap is ook verantwoordelijk voor bemalingen. Mede door toedoen van de Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg wordt door hen de samenhang tussen bemalingen en mogelijke paalrot onderkend en meegenomen in de afwegingen.

Gemeente Rotterdam

De zorgplicht grondwater is in werking getreden in 2008. De gemeente Rotterdam heeft deze zorgplicht opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan van 2011 en 2016. De zorgplicht grondwater verplicht de gemeente zich in te spannen voor het uitvoeren van doelmatige maatregelen in het openbaar gebied om schade in de omgeving te voorkomen. Sander van Beurden (hoofd Stedelijk Beheer) geeft een uiteenzetting over taken en verantwoordelijkheden:

Particulieren

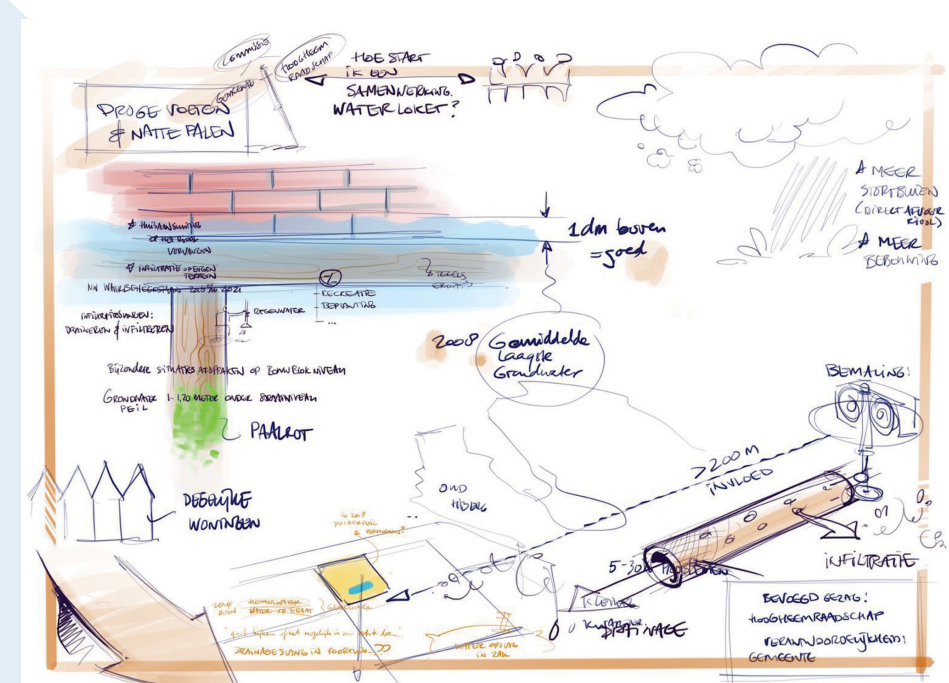
- Verantwoordelijk voor het grondwater op eigen terrein
- Verantwoordelijk voor het hemelwater op eigen terrein
- Verantwoordelijk voor de staat van de bebouwing

Gemeente

- Zorgplicht voor grondwater, hemelwater en afvalwater
- Verantwoordelijk voor de openbare buitenruimte
- Loketfunctie voor informatie
- subsidie funderingsonderzoek

Waterschap

- Verantwoordelijk voor het oppervlaktewaterpeil
- het peilbesluit vaststellen
- vergunning voor verlenen grondwateronttrekking(en)

Impressietekening op 24 maart gemaakt door Willem Boog

De gemeente heeft een inspanningsverplichting, geen resultaatverplichting. Dat geeft een verschil van inzicht, dat volgens Sieb de Jong op het juridische vlak ligt. De spelregels lijken bij de gemeente te ontbreken, doelmatige maatregelen moeten beter gedefinieerd worden. De Commissie Grondwater Oud-Hillegersberg heeft een juridisch rapport laten vervaardigen dat als basis voor verdere discussie moet gaan dienen. In een democratisch proces zal een en ander in de gemeenteraad besproken en besloten moeten gaan worden.

En wat zegt wethouder Eerdmans?

Joost Eerdmans complimenteert de organisatie en de bewoners met de opzet, inhoud en resultaat van deze avond. Hij erkent dat het om een lastige en veeleisende materie gaat. Hij zegt toe dat de oude afspraken met wethouder van Uffelen uit 2013 niet alleen er weer bij gehaald zullen worden, maar bovendien zullen worden opgeschaald naar 2016. Ook zal hij erop toezien dat het waterloket van de gemeente Rotterdam beter toegerust zal worden met het oog op de informatie over wateroverlast en vooral ook wateronderlast.

En wat zeiden de aanwezige bewoners?

De bewoners blijken grote ervaringsdeskundigen. En soms zijn ze ook teleurgesteld in de slagkracht van commissies en ambtenaren. Met name de kwestie van de verantwoordelijkheid kwam vaak terug. Er werden veel vragen gesteld en suggesties gedaan.

De antwoorden op de ingediende vragen tijdens de bewonersavond zijn te vinden op de website inhillegersberg.nl/grondwater.

Voorbereidingen op het gemeentehuis met Sieb de Jong, Dorenda Gerts, Joost Eerdmans en Tineke van Oosten. Foto: Henk van Oosten

Panel Martine Coevert (BIK), Chris Mast (BOK), Sander van Beurden (gemeente R'dam), Sieb de Jong (cgOH) en Dorenda Gerts (HHSK)

Judith Bokhove van Groen Links leidt de avond